

Dagthema: Tussentijd

Overweging 5 maart – Diana Vernooij

“...een oproep om niet van het een in het ander te rollen. Niet actie-reactie, direct overall op reageren maar uitstellen, tijd nemen – even uit je comfortzone ...”

Openingstekst Prediker 3:11

De Eeuwige heeft alles wat er is de goede plaats in de tijd gegeven, en ook heeft hij de mens inzicht in de tijd gegeven. Toch kan de mens het werk van de Eeuwige niet van begin tot eind doorgronden.

Lied: *H. Oosterhuis / H. Heuvelmans*

Tijd van vloek en tijd van zegen,
tijd van droogte, tijd van regen,
tijd van oogsten, tijd van nood,
tijd van stenen, tijd van brood,
tijd van liefde, nacht van waken,
uur der waarheid, dag der dagen,
toekomst die gekomen is,
woord dat vol van stilte is.

Tijd van troosten, tijd van tranen,
tijd van mooi zijn, tijd van schamen,
tijd van jagen, nu of nooit,
tijd van hopen dat nog ooit.
Tijd van zwijgen, zin vergeten,
nergens blijven, niemand weten.
Tijd van kruipen, angst en spijt,
zee van tijd en eenzaamheid.

Wie aan dit bestaan verloren
nieuw begin heeft afgezworen,
wie het houdt bij wat hij heeft

sterven zal hij ongeleefd.
Tijd van leven om met velen
brood en ademtocht te delen.
Wie niet geeft om zelfbehoud,
leven vindt hij honderdvoud.

Welkom en inleiding

Welkom lieve mensen, hier in de Duif, welkom mensen thuis, fijn dat De Duif ook in jouw huis kerk is. Fijn dat jullie er zijn want het is toch altijd weer bijzonder om een kerk te zijn met elkaar waar we vieren en stil worden van binnen.

Het is de 2^e zondag in de 40 dagentijd, de tijd die ons van Carnaval naar Pasen leidt: traditioneel een vastentijd van bezinning en loslaten. De serie in deze 40 dagentijd heet: Een Onvoltooid Verhaal.

We hebben met ons thema voor deze serie bij dit verhaal van de Duif aangesloten. We leven in een jubeljaar van de Duif, namelijk het 50e jaar van zelfstandig kerk zijn. En dat verhaal van de Duif is onvoltooid, we leven het nog, al weten we dat ooit alles anders kan zijn.

Want het Paasverhaal is, net als het verhaal van De Duif zelf, het verhaal van radicaal loslaten om opnieuw te beginnen. Het is een oproep. Want hoe vaak staren we ons niet blind op iets waar we aan vasthouden?

Kunnen we echt ruimte maken voor iets nieuws?

We vragen ons in deze serie met alle deelthema's af: ben je bereid offers te brengen, op te geven waar je houvast aan hebt, een ruimte van nog-niet-weten in te stappen?

Vandaag is het thema: **Tussentijd**, de tijd tussen verschillende periodes in je leven, de onbestemde tijd tussen het ene tijdperk en het andere.

We gaan lezen over tijd en tussentijd, kijken er naar, mijmeren erover, luisteren en komen samen op adem.

Er is vandaag geen koor, het is nog voorjaarsvakantie, en daarom ben ik gaan grasduinen op internet. Omdat ik de afgelopen maand opnieuw in Afrika was, heb ik geput uit Afrikaanse muziek en filmpjes. Maar we zingen ook mee met het Duifkoor op cd.

Voor nu wensen Liesbeth en ik ons allemaal een mooie viering en een goede bezinning.

Gebed om vergeving

Soms vluchten we,
vluchten we van onze medemens en van jou, God,
Soms vergeten we het verdriet van de anderen,
of vluchten we van onszelf,
vergeten we ons ware bestaan.

Soms zoeken we licht,
en vergeten we de ander in de duisternis;
zoeken we liefde,
en laten we de ander verkommeren;
zoeken we tijdsbesteding
en rennen aan onszelf voorbij.

Krachtige en Tedere,
vergeef ons onze kleinmoedigheid
en steun ons,
opdat we kunnen leven
met open ogen en open armen.

Lied Vivaldi, kinderen spelen Marimba, Zuid Afrika

<https://www.youtube.com/watch?v=WOS80iaN6Gk>

Eerste lezing: 1 Kor 13: 2

Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat ik bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn.

Tweede lezing: Daglicht – Judith Herzberg

Uit chaos van lakens en
voorgevoel opgestaan, gordijnen
open, de radio aan, was
plotseling Scarlatti
heel helder te verstaan:

Nu alles is zoals het is geworden,
nu alles is zoals het is,
komt het, hoewel, misschien
hoewel, tenslotte nog in orde.

Lied: Die om mij smeekt

H. Oosterhuis / T. Löwenthal

Die om mij smeekt
die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.
Die mij niet sleurde, niet duwde, maar wenkte
over uw drempel.
Die de sluier van mijn angst
niet scheurde, maar optilde.
Die met enkel uw stem mij zo vermurwde
dat ik wilde.

Die om mij smeekt
die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.
Ooit door geruchten over U geknecht
nu zonder angsten eindelijk
verwacht ik U.
Die om mij smeekt
die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Overweging

“De eeuwige heeft alles een goede plek in de tijd gegeven en wij hebben inzicht in de tijd gekregen. En toch doorgronden we het werk van de Eeuwige niet.” Daar begonnen we deze viering over Tussentijd mee.

Eigenlijk is deze tekst van Prediker alleen al genoeg om de hele overweging aan op te hangen. Alles heeft een goede plek in de tijd gekregen en God heeft ons inzicht in de tijd gegeven. Waar gaat dit over? Laten we met het inzicht in de tijd beginnen. Dat gaat niet om inzicht in planning, om wat we nu timemanagement noemen, nee.

Gaat het inzicht in de tijd misschien om ons besef van eindigheid, omdat de tijd vergaat? Gaan we slordiger met ons leven om als we denken het eeuwige leven te hebben? Kunnen we de mooie momenten pas echt in volle aandacht leven, als we ons realiseren dat we eindig zijn, dat alles voorbijgaat? Ja, het besef dat alles voorbijgaat, dat inzicht in de tijd, dat maakt ons leven kostbaar.

Maar Prediker heeft het ook over een ander soort kijken naar de tijd. Het gaat bij Prediker om het besef van de juiste tijd, het inzicht erin wat het meest geschikte moment voor iets is. Immers, er is een tijd voor baren en een tijd voor sterven, een tijd van vloek en een tijd van zegen. We hebben zo'n soort inzicht gekregen in de tijd. We hebben een inschattingsvermogen en kunnen ons inleven in situaties, al gaat dat vaak op de tast en zitten we er soms flink naast. We weten dat we soms moeten wachten met iets te ondernemen, niet te haastig moeten zijn. Alles staat op de goede plek in het leven, maar omdat alles verandert moeten we niet te veel op de dingen vooruitlopen.

De wereld verandert voortdurend, onze innerlijke wereld, de wereld van de mensen om ons heen, de samenleving. We staan allemaal in ons leven wel eens te tolleren op onze benen omdat we onze houvasten kwijt zijn. Hoe je er soms ook naar kan verlangen dat de dagelijkse sleur weg is, als die weg is, is dat helemaal niet makkelijk.

Je kunt zelf degene zijn die een nieuwe weg inslaat, ontslag neemt, een kind gaat krijgen, verhuist – dat is een spannende nieuwe weg die je energie kan geven maar die ook onbestemd kan aanvoelen. Vaker overkomt het leven ons, neemt een ander het besluit. Je geliefde zegt je onverwachts vaarwel, de baan waarin je je belangrijk voelde blijkt men weg te kunnen saneren, je lijf blijkt ernstig aangetast en ziek. Wat je voor gegeven nam blijkt anders te zijn, je wereldbeeld staat op zijn kop en wat je dacht te weten blijkt ineens een illusie te zijn. Wat een pijnlijk proces om dat te ervaren en te aanvaarden. Je bent aanbeland in een verwarrende fase. De ene leefwereld is nog niet weg, de andere is er nog niet voor in de plaats gekomen. Wat een onzekerheid, je gaat op de tast.

Prediker heeft het over dat soort inzicht in de tijd. Beschouw het maar als een oproep om niet van het een in het ander te rollen. Niet actie-reactie, direct overal op reageren maar uitstellen, tijd nemen – even uit je comfortzone stappen. Eerst maar eens gewoon waarnemen. De signalen van de buitenwereld waarnemen en niet meteen denken te weten hoe het zit, maar kijken, kijken, luisteren, vragen en voelen. Je eigen zielsbewegingen waarnemen, de aantrekkingskracht die je voelt of de afkeer, je emoties echt voelen in jezelf, je neigingen niet serieus nemen. Het gaat kortom, om het creëren van een tussentijd van ruimte en rust.

Tussentijd

We kennen de uitdrukking: “in de tussentijd gebeurde er dit of dat”, dat verwijst naar de tijd tussen 2 tijdstippen of handelingen in. Het gaat eigenlijk om een soort verloren tijd tussen 2 belangrijke tijden in. Als het aan ons ligt duurt die het liefst zo kort mogelijk. Het is een lastige tijd, dat “in de tussentijd”. Maar John Lennon zingt niet voor niks: “Life is what happens to you, while you’re busy making other plans”. Het leven gebeurt aan je, terwijl je bezig bent met andere plannen. Dat dus.

Met tussentijd bedoel ik de tijd tussen 2 levensperioden in. De tijd tussen je kindertijd en je volwassenheid, of de tijd tussen je ene relatie en een volgende, de tijd tussen je werkende leven en de oude dag, de tijd van besef dat iets voorbij iets, en het nieuwe er nog niet is. Je bent in de rouw of juist erg opgelucht of misschien wel allebei, dat kan. Bij een nieuwe levensfase kun je je nog niets voorstellen. De tussentijd is ook juist nodig om afscheid te nemen, ruimte te creëren, openheid voor iets echt nieuws, om opnieuw uit te vinden hoe je wilt en kunt leven.

Juiste tijd

Je bent dus in die tussentijd, alle dingen vinden hun plek, hun goede plek, en je wacht op het juiste moment. Bij jezelf, in de buitenwereld, of in de combinatie van die twee. Het is een vreemd soort aanvoelen, wat moeilijk onder woorden te brengen is. De tijd is nog niet rijp, zeggen we, of het ei is nog niet uitgebroed. Of: ik moet nog even sudderen, ik heb ruimte en rust nodig. De geesten moeten nog rijp gemaakt worden.

De wens om iets te doen, die zet je even opzij. Verandering komt niet als je vooruit rent naar een uitkomst. Verandering komt na het accepteren van de dingen hoe ze zijn. Voor ze kunnen veranderen moeten emoties,

neigingen en patronen gezien worden, herkend en erkend zijn, ze moeten zelf bedankt zijn. Dan kunnen ze gaan in vrede, net als mensen.

De juiste tijd, het juiste moment hangt af van verschillende elementen. In Paulus' brief aan de Korintiërs schrijft hij dat de gave om te profeteren en alle geheimen te doorgronden, niet genoeg is, zelfs alle kennis en een geloof dat bergen kan verplaatsen is niet voldoende, als er geen liefde is. De juiste tijd, de juiste plaats – daar moeten dingen aanwezig zijn die samen maken dat het klopt. Kennis zonder liefde brengt enkel waardevrije informatie. Liefde zonder kennis is warmte zonder richting. Wil je weten wat te doen, dan moet je kennis hebben én liefde – om het simpel te zeggen. Hart en geest maken samen de ziel. Als de omstandigheden ernaar zijn en je ziel ja zegt, dan is het de juiste tijd.

Inzicht

Een van de mooiste ontdekkingen in mijn leven was toen ik eind 20 was, het besef dat ik kan onderscheiden wat waar is, wat echt en waardevol is, wat klopt en wat niet klopt aan mijn inschattingen. Lange tijd dacht ik dat ieder maar een mening had, dat ieder zijn eigen waarheid maakte, en dat het dus vooral een machtsspel is wie gelijk heeft.

Ik kende nog niet de tussentijd en het rijp maken van de geesten. Maar ik ben gaan beseffen dat echtheid en inzicht bestaat. Ik kan de stille plek in mezelf vinden van waaruit ik een goede inschatting kan maken en daarnaar kan handelen.

Het is zo, ik kan er ook flink naast zitten en een verkeerde inschatting maken. De werkelijkheid zal me erop wijzen dat ik fout zit. Die geeft me signalen die ik kan oppikken en verwerken en die zullen me een scherper en breder inzicht brengen.

Ons inzicht in de tijd, ons inzicht in de omstandigheden van het leven, onze waardering ervan, is ons levensvoedsel. Daarmee hebben we het te doen. Daarmee kiezen we en handelen we. Het mooie is dat het altijd mogelijk is dat inzicht te verdiepen en erin te groeien. Je inzichten omarmen een steeds groter stuk werkelijkheid dan daarvoor en als je zo je tussentijd doorkomt, dan groei je en dat brengt altijd dankbaarheid.

Dan kun je ineens dat gevoel van vertrouwen ervaren, vertrouwen dat de Eeuwige alles wat er is de goede plaats in de tijd heeft gegeven, ook in jouw leven. In de woorden van Judith Herzberg:

Nu alles is zoals het is geworden,
nu alles is zoals het is,
komt het, hoewel, misschien
hoewel, tenslotte nog in orde.

Moge het zo zijn.

Lied: 23rd Psalm (Dedicated To My Mother) *Bobby McFerrin*

[The 23rd Psalm • Bobby McFerrin \(spotify.com\)](#)

The Lord is my Shepard, I have all I need
She makes me lie down in green meadows
Beside the still waters, She will lead

She restores my soul, She rights my wrongs
She leads me in a path of good things
And fills my heart with songs

Even though I walk, through a dark and dreary land
There is nothing that can shake me
She has said She won't forsake me
I'm in her hand

She sets a table before me, in the presence of my foes
She anoints my head with oil
And my cup overflows

Surely, surely goodness and kindness will follow me
All the days of my life
And I will live in her house
Forever, forever and ever

Glory be to our Mother, and Daughter
And to the Holy of Holies
As it was in the beginning, is now and ever shall be
World, without end. Amen

Vertaling 23ste Psalm (opgedragen aan mij n moeder)

Bobby Mc Ferrin

De Heer is mijn Herder, ik heb alles wat ik nodig heb
Zij laat me ontspannen in groene weiden
Naast stille wateren, Zij zal me leiden.

Zij geneest mijn ziel, zij herstelt mijn fouten
Zij leidt me op een pad van goedheid
en vult mijn hart met gezang,

Ook al loop ik, door een donker en somber land,
er is niets dat me kan doen wankelen.
Zij heeft gezegd dat Ze me niet in de steek zal laten,
ik ben in Haar hand.

Ze dekt een tafel voor me, in aanwezigheid van mijn vijanden
Ze zalft mijn hoofd met olie
en mijn beker vloeit over.

Zeker, zeker zullen goedheid en vriendelijkheid mij volgen
Alle dagen van mijn leven
en ik zal in Haar huis wonen
voor altijd, voor altijd en altijd.

Glorie zij onze Moeder en Dochter
en het Heilige der Heiligen,
zoals het was in het begin, nu is en altijd zal zijn,
Wereld, zonder einde, Amen

Geloofsbelijdenis

God van het leven,
die vreugde vindt in ieder mens,
je bent zorgzaam en je laat ons niet in de steek.
Ik geloof in je.

Jezus, onze naaste,
die mij laat zien wie God is,
je vraagt aan ons om rechtop te gaan.
Ik geloof in je.

Heilzame Geest, ik geloof in je.
Je openbaart je op onverwachte momenten
als wijsheid in mensen die weten wat goed is om te doen.
Ik geloof dat jouw kracht zich in mij kan openbaren.

Ik geloof in onze gemeenschap
van mensen die durven zoeken
en durven vieren dat ze jou vinden,
God van het leven.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QRcode te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van 10 euro is ingevuld, dit kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift!!!

Stichting De Duif

Muziek tijdens collecte: Anouar Brahem

<https://open.spotify.com/track/3w6Q4UYdUbAkwT4Plhh3Tp>

Het hart van de viering – delen met elkaar

Intenties uit het groene boek Intenties Thuisduiven

Tafelgebed

EEUWIGE GOD

Gij kent mij en Gij doorgrondt mij;
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gisteren, vandaag en morgen
is jouw Geest, jouw adem, in mij.
De volheid van dat besef is bijna teveel.
Ik ben jouw schepsel, zo dagelijks levend,
blaas je adem door dat leven, dat het mijne is.

SCHEPPER GOD

Ik ben in relatie geschapen.
Naast mij staat een ander mens
en nog één en nog één.
Wij zijn hier bij elkaar
om ons leven te delen in verbinding met Jou,
te breken en te delen van brood en wijn.
Leven vol blijdschap en verdriet.

TROOSTER GOD

Wij allen kennen pijn en angst.
Onze wereld zucht onder oorlog en geweld.
Wij staan dikwijls machteloos.
Raak ons met je liefde aan
en steun ons en onze wereld
om het goede te blijven doen.

GEEST VAN GOD

Heradem in ons het leven,
laat ons blijvend jouw kracht ervaren.
Spreek tot ons in de taal van de
liefde over God en mensen.
Schenk ons het vertrouwen
in het verbond tussen jou en ons,
zodat in ons jouw naam klinkt, die is:
"IK LAAT JE NIET IN DE STEEK".

Nodiging

Delen van brood en wijn

Muziek tijdens breken en delen: Opening Day

Anouar Brahem - Tunesië

<https://open.spotify.com/playlist/37i9dQZF1DZ06evOoDklX>

Voorbeden

Gebed om liefdevolle vriendelijkheid

Mogen alle levende wezens gelukkig zijn.
Mogen ze leven in veiligheid en vreugde.
Mogen alle levende wezens,
of ze nu zwak of sterk,
wit of zwart, of iets ertussen zijn,
of ze in onze nabijheid zijn of ver weg,
of we een hekel aan ze hebben of ze graag zien,
of ze geboren zijn of nog geboren moeten worden,
- mogen ze gelukkig zijn.

Laat niemand een ander bedreigen of enig schepsel verachten,
tot welke staat het ook behoort,
laat niemand door boosheid of haat
een ander schade willen berokkenen.
Zoals een moeder waakt over haar kind,
bereid haar leven te wagen om haar kind te beschermen,

Laten we zo met een onbegrensd hart
alle levende wezens beschermen en heel de wereld kleuren
met onbelemmerde liefdevolle vriendelijkheid.

Lied: Webale – Watoto Childrens Choir Uganda

<https://www.bing.com/videos/search?q=African+Children+Choir+Songs&&view=detail&mid=15461A38A372A9538ED915461A38A372A9538ED9&&FORM=VRDGAR&ru=%2Fvideos%2Fsearch%3F%26q%3DAfrican%2520Children%2520Choir%2520Songs%26FORM%3DVDV VXX>

Give thanks to the Lord for he is good
His love endures forever
He's full of mercy and full of grace
His love endures forever
oh oh oh

With a mighty hand he rescued me
His love endures forever
And he set my feet on higher ground
His love endures forever
So I will clap my hands,
my feet will dance for you

Webale for everything you've done
webale
You turned my life around
webale
I am gonna give my praise to you.

Vertaling Dank u - Watoto Kinderkoor Uganda

Dank de Heer want hij is goed
Zijn liefde gaat altijd voort
Hij is vol mededogen en genade
Zijn liefde gaat altijd voort
oh oh oh

Met een machtige hand redde hij me
Zijn liefde gaat altijd voort
En hij zette mijn voeten op hogere grond
Zijn liefde gaat altijd voort
Dus ik zal in mijn handen klappen,
mijn voeten zullen dansen voor jou.

Webale – Dank je
Voor alles wat je hebt gedaan
Webale – dank je
Je hebt mijn leven omgekeerd
Webale – dank je
Ik zing mijn lof voor jou.

Mededelingen

Slotlied Onze Vader verborgen

H. Oosterhuis

Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –

waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.

Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.

Van U is de toekomst
kome wat komt.

Zegenbede

Moge de Eeuwige, die ons elkaar nabij brengt –
ons zegenen en sterken in de zekerheid
dat ons leven waardevol is.

Moge zij die in je hart woont,
jouw hoop doen groeien, je vertrouwen
in een wereld waar ruimte is voor liefde.

Dat wij het Goddelijke licht mogen zien in elkaar,
en mogen uitstralen naar elkaar.
Amen.